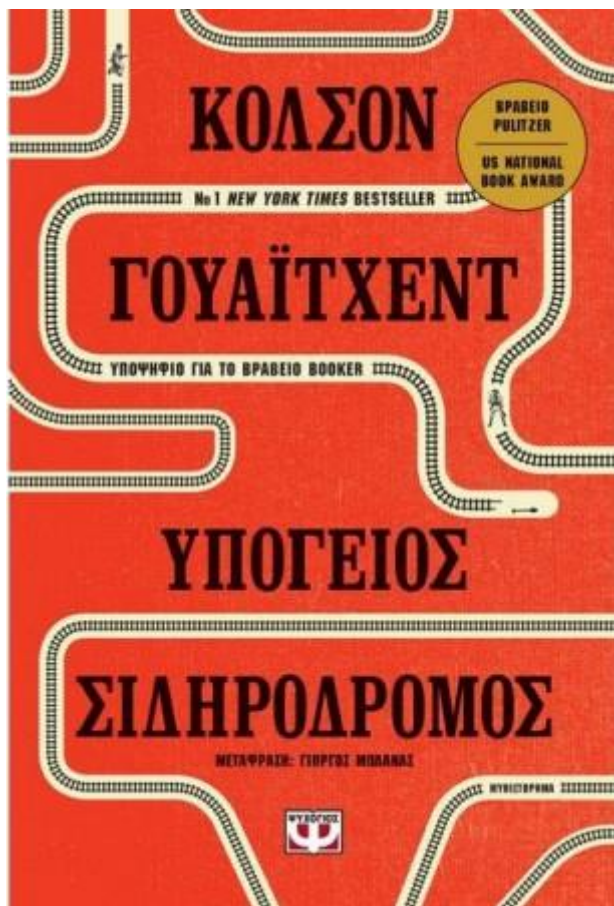

ΥΠΟΓΕΙΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ

ΚΟΛΣΟΝ ΓΟΥΑΪΤΧΕΝΤ
ΥΠΟΓΕΙΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ

«Καμιά φορά, μια χρήσιμη ψευδαισθήση είναι καλύτερη από μίαν άχρηστη αλήθεια».

«Ο Υπόγειος σιδηρόδρομος» του Κόλσον Γουάιτχεντ, κέρδισε το βραβείο Πούλιτζερ λογοτεχνίας 2017, ανάμεσα σε άλλα διακεκριμένα βραβεία όπως το National Book Award.

Ιστορικά ο Υπόγειος Σιδηρόδρομος ήταν ένα δίκτυο διαφυγής σκλάβων από τις φυτείες και τις απάνθρωπες συνθήκες της σκλαβιάς όπου βιώνουν οι μαύροι από τους λευκούς. Αν και είχε την ονομασία υπόγειος, στην πραγματικότητα επρόκειτο για μυστικές διαδρομές όπου οι άνθρωποι οδηγούνταν μακριά από τις δουλοκτητικές χώρες και τις απάνθρωπες συνθήκες όπου οι μαύροι φερμένοι με τη βία από την Αφρική στην Αμερική, αποτελούσαν ιδιοκτησία και ο αφέντης τους μπορούσε να τους (δια)χειριστεί όπως επιθυμούσε.

Ο Γουάιτχεντ μεταφέρει το δίκτυο υπόγεια ώστε να συμφωνεί με το όνομα του, και οι φυγάδες μετακινούνται με βαγόνια. Ένας υπόγειος σιδηρόδρομος χτισμένος από τα χέρια των σκλάβων με σκοπό την απελευθέρωση. Στην επιφάνεια οι κυνηγοί σκλάβων εξαπολύουν ανθρωποκνηνητό ενάντια των φυγάδων, ενώ κάτω από τα πόδια τους λειτουργεί ένας μυστικός σιδηρόδρομος, με τη βοήθεια λευκών, ελεύθερων μαύρων, δραπετών ή όσων έχουν εξαγοράσει την ελευθερία τους και αυτοχθόνων αμερικανών.

Η κεντρική ηρωίδα του Γουάιτχεντ, η Κόρα, την πρώτη φορά που της έγινε η πρόταση να δραπετεύσει εκείνη αρνήθηκε, στη φυτεία έχει εκπαιδευτεί να είναι φρόνιμη και να μην σκέφτεται την ελευθερία, άλλωστε ποιος τη διαβεβαιώνει ότι δεν είναι παγίδα. Όποιος έχει προσπαθήσει να ξεφύγει από τη μοίρα της σκλαβιάς στη φυτεία τους, δεν κατάφερε να πάει και πολύ μακριά, (εκτός από μία σκλάβο). Όταν ο κυνηγός τους επέστρεψε στον αφέντη τους, δεν τους περίμενε τίποτα λιγότερο από ένα μαρτυρικό θάνατο. Ένας σκλάβος που του έχει μπει το μικρόβιο της ελευθερίας,

για ένα πράγμα μπορεί πλέον να είναι χρήσιμος, για παραδειγματισμό των υπολοίπων που θα τους μπει η ιδέα να το σκάσουν.

Δεν είναι όμως κι όλοι οι άνθρωποι με μαύρο δέρμα καλοί, αλτρουιστές, μη συμφεροντολόγοι. Ίσως να τους ενώνει η κοινή μοίρα του σκλάβου αλλά και η δική τους κοινωνία μέσα στη φυτεία μπορεί να αποτελείται και από εκδικητικούς και συμφεροντολόγους ανθρώπους. Αυτή την πραγματικότητα ζει και η Κόρα. Ο συγγραφέας δε διακηρύσσει καμιά ανωτερότητα η μεγαλοψυχία λόγω χρώματος ή κοινών μαρτυρικών συνθηκών διαβίωσης, δεν τους κάνει πιο ευαίσθητους ο πόνος του διπλανού τους. Σε όλες τις κοινωνίες, ελεύθερες και μη υπάρχουν όλοι οι χαρακτήρες. Ποια μεγαλύτερη αλήθεια που διακηρύσσει περισσότερο την ισότητα ανάμεσα στους ανθρώπους από την κοινή συμπεριφορά;

Τελικά η Κόρα παρά την αρχική της άρνηση, θα δεχτεί την πρόταση του νεοφερμένου άντρα να το σκάσουν μαζί και η περιπέτεια προς την αναζήτηση της ελευθερίας ξεκινά. Στο κατόπι τους, ο κυνηγός σκλάβων Ριτζγουέι, ο οποίος έχει προηγουμένα με την οικογένεια της Κόρα, οπότε κατ' επέκταση και με την ίδια, δε θα καταθέσει τα όπλα και πολλές φορές θα βρεθεί πολύ κοντά της. Η ηρωίδα αρκετές φορές στο ταξίδι της θα νιώσει ότι υπάρχουν πολλών μορφών σκλαβιάς ενώ η κοινωνία των λευκών, στο μεγαλύτερο σύνολο της, είναι βασισμένη στην απάτη ακόμα κι όταν υποκρίνεται τη φιλελεύθερη.

«Αν έπρεπε οι αράπηδες να έχουν την ελευθερία τους, δε θα είχαν αλυσίδες. Αν έπρεπε ο ερυθρόδερμος να κρατήσει τη γη του, θα ήταν ακόμα δική του. Αν δεν ήταν προορισμένος ο λευκός να καταλάβει αυτό το νέο κόσμο, δε θα τον είχε τώρα στην κατοχή του.

Ίδου το αληθινό Μεγάλο Πνεύμα, το θεϊκό νόμο που ενώνει όλα τα ανθρώπινα εγχειρήματα. Αν μπορείς να το κρατήσεις είναι δικό σου. Ιδιοκτησία σου, σκλάβος ή ήπειρος. Η Αμερικάνικη Επιταγή.»

Λογική του σφετεριστή που αντιπροσώπευσε τη λευκή φυλή των αποικιών.

«Κλεμμένα σώματα που δουλεύουν κλεμμένη γη. Ήταν μια μηχανή που δε σταματούσε, με τον πεινασμένο λέβητα της να τροφοδοτείται με αίμα».

Ένα βιβλίο που πήρε στο συγγραφέα να το ολοκληρώσει 16 χρόνια, που μιλάει για την σκληρή εκμετάλλευση του ανθρώπου από τον άνθρωπο, και που αν δεν ήταν η αιτία το χρώμα θα ήταν κάποια άλλη, το ίδιο αυθαίρετη.

Άλλωστε και στις μέρες μας ο ρατσισμός, σε όλες του τις μορφές, (χρώμα, εθνότητα, θρησκεία, φύλο, σεξουαλικές προτιμήσεις), δεν έχουν τη ρίζα τους σε μια μη υπαρκτή ανωτερότητα του Εγώ με το Εσύ, του όμοιου με του ανόμοιου;

Διαβάζοντας το βιβλίο, ας συγκλίνουμε όχι με το χρώμα της ηρωίδας αλλά με την ουσία και την πραγματική έννοια του ελεύθερου ανθρώπινου πνεύματος αντί του μισάνθρωπου που οδηγείται από το ανήθικο κέρδος.

Μαίρη Β.

Διαβάστε περισσότερα: <https://artscript-gr.webnode.gr/logokrisia/ypogeios-sidirodromos>